

ÇOCUK ADALET SİSTEMİNDE KARIŞILAŞILAN TEMEL SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 yılında kabul edilen, Türkiye'nin de tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, on sekiz yaşın altındaki her insanı çocuk olarak kabul eder.

Çocuk adalet sistemiyle ilgili asgari standartları belirleyen Birleşmiş Milletler Pekin Kuralları'na göre çocuk, mevcut hukuk sistemi içerisinde işleyebileceği bir suçtan ötürü, kendisine büyük insanlardan farklı davranılması gereken kişidir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkelerin benimsendiği 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun, 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendine göre çocuk, daha erken yaşta reşit olsa dahi 18 yaşını doldurmamış kişidir. Ayrıca bu hükümde, bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuğu, korunma ihtiyacı olan çocuk; kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuğu ise suça sürüklenen çocuk olarak tanımlamaktadır.

Çocuk adalet sisteminin amacı, cezalandırmak değil; çocuğun suç ile kurduğu ilişkinin nedenleri belirlemektir. Ayrıca ihtiyaçlara uygun destek mekanizmalarını saptayarak çocuğa sunmak, çocuğun toplumla kalıcı ve olumlu ilişki kurmasını sağlamak ve suç ile yeniden ilişkilmesini önlemektir.

Ülkemizde 2019 yılında suça sürüklenme nedeni ile güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 168.250'dir. Bu çocukların %31,7'sine yaralama, %25,6'sına hırsızlık, %8,1'ine Pasaport Kanunu'na muhalefet, %6,9'una göçmen kaçakçılığı, %4,6'sına ise uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak suçları isnat edilmiştir. 2015 yılı ve 2019 yılı verileri kıyaslandığında güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısında artış olduğu görülmektedir¹.

¹ Türkiye İstatistik Kurumu Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri, 2015-2019. Çevrimiçi: <https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33632>

Adli İstatistik verilerine göre 2019 yılı içinde 117.001 çocuk hakkında ceza mahkemelerinde dava açılmıştır². Karar türüne göre suça sürüklenen çocuklara ilişkin 2019 yılında verilen kararlara bakıldığında en yüksek kararın %34,6 ile mahkûmiyet olduğu anlaşılmaktadır³. Yıllar içinde çocuklar hakkında açılan dava sayısı ve verilen mahkûmiyet kararları düşmüş olmasına rağmen verilen hapis cezası kararlarının arttığı gözlenmektedir. 2019 yılında, 29.078 çocuk hakkında verilen hapis cezası kararlarının tüm mahkûmiyet kararları içindeki oranı %37,4'tür ve bu son 5 yılın en yüksek oranıdır⁴. Bu veriler, adalet sisteminin çarpıcı bir biçimde çocuklar için daha cezalandırıcı bir hale dönüştüğünün somut göstergesi olmakla birlikte tarafı olduğumuz Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ve 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'yla korunan çocuklar hakkında özgürlüğünden yoksun bırakıcı hapis cezası ve tedbir kararı verilmesinin son çare olması ilkesinin açık ihlalidir.

“Çocukların yüksek yararı” ilkesiyle çelişen mevcut çocuk adalet sistemi, çocuk yargılanmasına infaz sisteminde bir standart sağlayamadığı gibi tahliye sonrasında uygun destek mekanizmalarına erişemeyen çocukların da yeniden suça sürüklenmesini engelleyememektedir. Hayata zaten mağlup başlayan çocukların yeniden cezaevlerine döndükleri bu kısır döngüden kurtarmak, en başta sosyal devlet olmanın gereğidir.

Bununla birlikte, COVID-19 salgını sürecinde birçok duruşma yapılamamış, infaz kurumlarına ziyaretler kısıtlanmıştır. Cezaevlerinde bulunan çocuk tutuklu ve hükümlüler ile ilgili bilgiler sınırlı tutulmuş, bağımsız izleme ve denetim mekanizmaları çalıştırılmamıştır. Dolayısı ile cezavindeki çocukların koronavirüsten de nasıl etkilendiği tam olarak bilinmemektedir. Özetle zaten kapalı olan kurumlar daha da kapalı hale gelmiş ve içerdeki çocukların seslerini duyurabilmesi mümkün olamamıştır.

Salgın öncesi dönemde çocuk adalet sistemi içinde yaşanan hak ihlalleri ve hukuka uygun olmayan uygulamalar, pek çok kez çocuk hakları savunucuları tarafından gündeme getirilmiştir. Çocuk hapisanelerinde yaşanan, haksız tutukluluk, işkence, istismar gibi hak

² Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adli İstatistikler 2019. Çevrimiçi:

<https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> Tablo 2.1.1 Ceza Mahkemelerinde Suça Sürüklenen Çocuk Sayısı, TÜRKİYE, 2012-2019, s.65

³ Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adli İstatistikler 2019. Çevrimiçi:

<https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> Tablo 2.1.7 Ceza Mahkemelerinde Karar Türüne Göre Suça Sürüklenen Çocukların Suçlarına İlişkin Verilen Karar Sayısı, TÜRKİYE, 2012-2019, s.72

⁴ Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adli İstatistikler 2019. Çevrimiçi:

<https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> Tablo 2.1.10 Ceza Mahkemelerinde Suça Sürüklenen Çocukların Suçlarına İlişkin Verilen Mahkûmiyet Kararlarının Niteliklerine Göre Sayısı, TÜRKİYE, 2012-2019, s.75

ihlalleri sıklıkla medyaya yansımıştır. Salgının yeniden tırmanışa geçtiği bu günlerde kapalı kurumlarda tutulan çocukların yaşam ve sağlık hakkının korunması, tekrar aynı hak ihlallerine maruz kalmaması için yapılması gerekenler bulunmaktadır⁵.

Acilen tüm tutuklu ve hükümlü çocukların sağlıklı yaşam hakkının korunması için şu önlemlerin uygulanmasını talep ediyoruz:

- Öncelikle kapalı kurumlara yeni çocuk kabulünün askıya alınması ve güvenle tahliye edilebilecek tüm çocukların tahliye edilmesi ve alıkonulma hali devam eden tüm çocukların sağlık ve esenliklerinin korunması sağlanmalıdır⁶.
- Kapalı kurumlarda tutulan çocuklar; ruh sağlığı hizmetleri, psiko-sosyal destek, sosyal hizmetler ve eğitim hizmetlerine yeterli erişimden yoksundurlar. Kurumlarda tutulan ve tahliye edilen tüm çocuklara nitelikli ruh sağlığı hizmetlerinin sağlanması, kurum kapasitelerinin bu kapsamda güçlendirilmesi gerekmektedir.
- İnfaz kurumundaki çocukların avukatları ve aileleri ile görüşleri sınırlandırılmıştır. Alınan önlemler çerçevesinde, infaz kurumu personeli dahi kurum çalışmaları kapsamında karantina koşullarında tutulmuştur. Dış dünya ile bağlantısı kısıtlanan ve daha da kapalı hale gelen kurumların her zaman olduğundan daha fazla izleme ve raporlamaya tabii tutulması gerekmektedir. Ceza infaz kurumları, bağımsız uzmanlardan ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan kurullar tarafından izlemeye açılmalıdır.
- İnfaz kurumlarındaki çocukların büyük kısmı yoksulluk içindedir. Pandemi öncesinde dahi kurum içerisindeki ihtiyaçlarını karşılamak için ailelerinden harçlık alamayan çocuklar bulunmaktadır. Pandemi sürecinde işsizliğin ve yoksulluğun artmış olması kapalı kurumlardaki çocukların ailelerinden maddi destek görmelerini güçleştirmiştir. Ailelerinden harçlık alamayan çocuklar infaz kurumlarında temiz içme suyu, ek gıda ve ek hijyen malzemelerine erişemeyebilmektedir. Bu çocuklara aynı nakdi yardım

⁵ Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı tarafından hazırlanan Çocuk Adalet Sistemine İlişkin Politika Belgesi'nden faydalanılmıştır.

⁶ UNICEF, Teknik Bilgi Notu: COVID-19 ve Özgürlüğünden Yoksun Bırakılan Çocuklar. Çevrimiçi: <https://www.unicef.org/turkey/raporlar/teknik-bilgi-notu-covid-19-ve-%C3%B6zg%C3%BCr%C4%9F%C3%BCnden-yoksun-b%C4%B1rak%C4%B1lan-%C3%A7ocuklar>

sağlanmalı, hijyen malzemeleri, gıda ürünleri ve temiz içme suyu ücretsiz olarak tedarik edilmelidir.

- Çocuklar, ceza infaz kurumlarında yetişkinler gibi aileleri ile 3 kapalı, 1 açık görüş yapmaktadır. Pandemi öncesi dönemde dahi çocukların dış dünya ve aileleri ile ilişkilerinin bu şekilde sınırlı olması çocuk gelişimini son derece olumsuz etkileyen, adeta çocukları ikinci kez cezalandıran nitelikte bir uygulamadır. Çocukların sahip olduğu ziyaret hakkı bakımından, tüm görüşlerin açık görüş olarak yapılmasına dair yasal değişiklik mutlaka yapılmalıdır. Salgın hastalık devam ederken de aylardır süren ziyaret kısıtlamasının çocuklar üzerinde yarattığı olumsuz etkiler gözetilerek, maske, mesafe, temizlik kurallarına uygun şekilde açık görüş günleri düzenlenmeli; görüş yapılamayan çocukların aileleri ile düzenli bir şekilde görüntülü görüşme yapmaları sağlanmalıdır.
- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun hükümlerine göre, hükümlü çocuklar, firara karşı engeli bulunmayan, gündüz dışarı çıkarak okula ya da işe gidebildikleri, eğitim, meslek edinme ve toplumla yeniden bütünleşme amaçlarının gözetildiği, aileleri ile daha rahat iletişim ve görüşme imkanlarının bulunduğu örneğin ücretli kurum telefonları ile haberleşebildikleri, açık görüş yapabildikleri, yılda 4 kez izin alabildikleri eğitim evlerinde kalabilmektedir. Sayıca çok daha fazla olan ve cezaları henüz kesinleşmemiş tutuklu ve hüküm özlü çocuklar ise kapalı çocuk ceza infaz kurumlarında, buralarda yer olmaması halinde kapalı ceza infaz kurumlarında, hüküm almış çocuklara göre çok daha zor koşullarda tutulmaktadır. Cezası kesinleşmiş hükümlü bir çocuğun faydalandığı eğitim evinden henüz hakkında karar dahi verilmemiş tutuklu bir çocuğun yararlanamaması hukuken kabul edilemez. Çocuk eğitim evi, çocuğun toplum içinde eğitim ihtiyaçlarına uygun bir şekilde muamele görme hakkını temin etme amacına, kapalı kurumlardan çok daha uygundur. Bu hususta yasal değişikliğe gidilmeli ve tutuklanan çocuklar da eğitim evlerinde tutulmalıdır. Pandemi koşulları bu sürecin hızlandırılması için bir fırsat olarak ele alınmalıdır.
- Türkiye’de ceza infaz kurumlarının çocuk suçluluğunu önlemeye hizmet etmediği, kapatılma deneyimi olan çocuklarda suç işleme davranışının tekrar ettiği bilinmektedir. Kurum içinde çocukların tahliye sonrasında toplum içine dönüşlerinin

kalıcı ve olumlu sonuçlarının olması ve çocuğun topluma en iyi şekilde uyum sağlayabilmesi amaçlarına uygun hizmetler sunulmalı; inceleme ve planlama süreçleri kapsamlı olarak ele alınmalıdır. Çocukların tahliye süreci, özellikle eğitim, psikolojik destek ve istihdam ayağında adım adım kurgulanmalıdır. Bu süreç hem tutuklu hem hükümlü çocuğu kapsamalıdır. Denetimli serbestlik hizmetleri, çocuğun sadece yükümlülükleri ile değil hakları ile ilgili de bir program hazırlayıp destek sunmalıdır. İstihdamda tutuklu ve/veya hükümlü çocuk kotası ile eğitim bursu imkanları yasal zemine kavuşturulmalıdır.

- Adli sistemdeki kız çocukların durumu erkek çocuklarına kıyasla daha hassas olabilmektedir. Kız çocuklarının suçla ilişkilene nedenleri, ceza infaz kurumundaki ihtiyaçları ve tahliye sonrasındaki konumları erkek çocuklarına göre farklılık göstermektedir. Aynı şekilde kız çocuklarının adalete erişimlerinin önündeki engeller de toplumsal cinsiyet rollerinden kaynaklanan eşitsizliklerden beslenebilmektedir. Bu nedenle, mutlaka adli sürece giren kız çocuklarına özgü politika ve hizmetlerin üretilmesi gerekmektedir. Tahliye olan tüm kız çocuklarınının 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında korunma ihtiyacının olup olmadığı değerlendirilmeli, Aile Mahkemeleri ile Aile ve Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığına ihbar ve bildirimde bulunulmalıdır.

Çocukları hapisaneye götüren adli süreç ile ilgili atılması gereken adımlar da bulunmaktadır:

- 2019 yılında suça sürüklenen çocuklar hakkındaki davaların çocuk mahkemelerinde ortalama görülme süresi 261 gün, çocuk ağır ceza mahkemelerinde ise 230 gündür⁷. Ceza soruşturmaları, 2019 yılında ortalama 416 günde tamamlanmıştır⁸. Çocuklar bakımından uzun süren bu yargılamalar, Çocuk Koruma Kanunu'nda belirtilen temel ilkelerden biri olan süratli yargılamanın sağlanamadığını göstermektedir. Pandemi sürecinin getirdiği kısıtlamalar, davaların görülme süresini çok daha uzatacaktır.

⁷ Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adli İstatistikler 2019. Çevrimiçi:

<https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> Tablo 2.2 Ceza Mahkemeleri Dosya Sayısı, MAHKEME, 2019. s.32

⁸ Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adli İstatistikler 2019. Çevrimiçi:

<https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> Tablo 1.4 Cumhuriyet Başsavcılıkları Soruşturma Dosya Sayısı, TÜRKİYE, 2012-2019. s.12

Soruşturma ve kovuşturma aşamalarında çocuk dosyaları öncelikli olarak ele alınmalı, süratli yargılama ilkesi hayata geçirilmelidir.

- Adli İstatistik verileri, suça sürüklenen çocukların yargılamalarının yapıldığı mahkemeler ile ilgili önemli bir bilgiyi de içermektedir. Buna göre 2019 yılında suça sürüklenen çocuklar hakkındaki yargılamaların %45,3'ünün çocuk mahkemesinde, %5,2'sinin çocuk ağır ceza mahkemesinde, %49,5'inin ise yetişkin yargılamalarını yapan ağır ceza ve asliye ceza mahkemesinde görüldüğü anlaşılmaktadır⁹. Her ne kadar asliye ceza ve ağır ceza mahkemeleri çocuklar hakkında çocuk mahkemesi sıfatıyla yargılama yapsalar da esasen yetişkinlere özgü mahkemelerdir ve Çocuk Koruma Kanunu'nda sıralanan çocuk mahkemesi hakimlerinin sahip olması gereken niteliklere sahip değildir. Çocuk mahkemesinin tüm çocuk davalarına cevap verebilecek şekilde tüm ülke genelinde yaygınlaştırılması, tüm çocukların kendilerine özgü mahkemelerde yargılanmalarının önünün açılması gerekmektedir.
- Çocuklar hakkındaki tutuklama kararını soruşturma aşamasında sulh ceza hakimliğinin veriyor olması, çocukların tabii olduğu hukuk kurallarının görmezden gelinmesine neden olabilmektedir. Anayasa Mahkemesi¹⁰ ve AİHM¹¹ tarafından verilen birçok kararda Türkiye'de çocuklar hakkında tutuklama kararı verilirken yaş küçüklüğünün dikkate alınmadığı ve ölçülülük ilkesine uygun davranılmadığı tespitleri yer almıştır. Pandemi sürecinde verilen tutukluluk kararları da çocuklarda telafisi imkânsız zararlar yaratmaktadır. Çocuklar bakımından tutukluluğun son çare olması ilkesinin hayata geçirilmesi ile ilgili somut adımlar atılmalı, uygulama temel ilkeleri hayata geçirmede başarısız olduğundan Ceza Muhakemesi Kanunu ve Çocuk Koruma Kanunu'nda yasal değişiklikler yapılmalıdır.
- Türkiye'de 12 olan ceza sorumluluğu yaşı çok düşüktür. Çocuk Koruma Kanunu Madde 21'de yer alan tutuklama yasağı ise çocuklar bakımından son derece sınırlıdır.

⁹ Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adli İstatistikler 2019. Çevrimiçi:

<https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> Tablo 2.1.4 Yıl İçinde Gelen Dosyalardaki Suça Sürüklenen Çocuk Sayısının Ceza Mahkemelerine Göre Oranları, %, 2012-2019. s.69

¹⁰ Furkan Omurtag Kararı, Başvuru No:2014/18179, Karar Tarihi: 25.10.2017; Semra Omak Kararı Başvuru Numarası: 2015/19167i Karar Tarihi: 17/7/2019.

¹¹ Selçuk/Türkiye, Başvuru No: 21768/02, Karar Tarihi: 10.01.2006; Nart/Türkiye, No: 20817/04, 6.05.2008; Taşçı ve Demir/Türkiye, No: 3623/10, 03.05.2012; Fikri Yakar/Türkiye, No: 23639/10, 22.05.2012; Bilal Doğan/Türkiye, Başvuru No: 28053/10, Karar Tarihi: 27.11.2012.

Yasal değişiklikler yapılarak ceza sorumluluğu yaşı Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin işaret ettiği gibi en az 14 yaşa yükseltilmelidir. Tutuklama yasağı da yaş ve ceza üst sınırı bakımından genişletilmelidir.

Adalet Bakanlığı Verileri Açıklamalıdır.

Yukarıda belirtildiği üzere Türkiye İstatistik Kurumu tarafından güvenlik birimine getirilen, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüęünce de hakkında dava açılan ve mahkûmiyet kararı verilen çocuk sayılarının açıklandığı görülmektedir. Ceza Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü istatistikleri uzun bir süredir yayınlanmamaktadır. Açıklanan verilerin sınırlılığı, çocuk adalet sistemine ilişkin politikaların geliştirilmesini, verilen kararların etkisinin ölçülmesini, ceza adaleti sistemiyle temasın yarattığı zararlı etkilerini azaltmaya yönelik stratejilerin geliştirilmesini engellemektedir. Bu nedenle, aşağıda belirtilen soruların infaz düzenlemesinin yapıldığı **Nisan 2020 öncesi ve sonrası dikkate alınarak**, çocukların cinsiyet, yaş, eğitim durumu, bölge gibi ayrıştırılmış verileri de kapsayacak şekilde açıklanması ve kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.

- 1- İnfaz kurumlarında kalan kaç çocuğa Covid-19 testi yapılmıştır? Kaç çocuk pozitif çıkmıştır? Kaç çocuk hastanede tedavi görmüştür? İnfaz kurumlarında kalan çocuklar maske teminini nasıl sağlamaktadır? Sosyal mesafe koşullarına ilişkin ne tür önlemler alınmıştır?
- 2- Son 5 yıl içinde kaç çocuk hakkında tutuklama kararı verilmiştir? Bu çocukların cinsiyet, yaş, yargılandıkları suç, bölge, eğitim durumları vb. dağılımları nasıldır?
- 3- Son 5 yılda tutuklanan çocukların tutuklulukta geçirdiği süre ortalama ne kadardır?
- 4- Kaç çocuk řu an ceza infaz kurumlarında tutulmaktadır? Bu çocukların kaçını tutuklu, kaçını hüküm özlü, kaçını hükümlüdür? Kaç çocuk, çocuk kapalı ceza infaz kurumunda kalmaktadır? Kapalı ceza infaz kurumlarında kalan çocukların sayısı kaçtır? Eğitim evlerinde kalan çocukların sayısı kaçtır? Disiplin suçu nedeniyle eğitim evlerinden kapalı kurumlara iade edilen çocukların sayısı kaçtır?

- 5- Tutuklu olup da tahliye kararından sonra salıverilen çocuklar hakkında hangi tedbirler alınmaktadır? Son 5 yılda kaç çocuk hakkında Aile ve Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bildirim yapılmıştır? Hakkında koruyucu destekleyici tedbir kararı alınan çocuk sayısı kaçtır? Nisan 2020'de yapılan yasal düzenlemeler sonrasında kaç çocuk tahliye edilmiştir? Bu çocuklar hakkında alınan tedbirler nelerdir?
- 6- Hükümlü olup da tahliye kararından sonra salıverilen çocuklar hakkında hangi tedbirler alınmaktadır? Son 5 yılda kaç çocuk hakkında Aile ve Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bildirim yapılmıştır ve hakkında koruyucu destekleyici tedbir kararı alınan çocuk sayısı kaçtır?
- 7- Kız çocuklarına özel kaç tane infaz kurumu bulunmaktadır? Kapalı kadın ceza infaz kurumlarında kalan kız çocuğu sayısı kaçtır? Çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında kalan kız çocuğu sayısı kaçtır? Eğitim evlerinde kalan kız çocuğu sayısı kaçtır?
- 8- İnfaz kurumunda olup da eğitimine devam eden ve devam etmeyen çocukların sayısı kaçtır?
- 9- İnfaz kurumlarında olup da her hafta düzenli bir şekilde ailesi tarafından ziyaret edilen çocukların sayısı kaçtır? Ailesi tarafından ziyaret edilmeyen çocukların sayısı kaçtır?
- 10- Son 5 yılda infaz kurumlarında olup da hakkında disiplin cezası verilmiş çocukların sayısı kaçtır? Çocuklar hakkında verilen disiplin cezalarının türlerine ve sayılarına göre dağılımı nasıldır? Çocuklar hakkında verilen odaya kapatma cezasının sayısı kaçtır ve toplam kaç gün odaya kapatma cezası verilmiştir?
- 11- Son 5 yılda kaç çocuk hakkında yakalama ve gözaltı kararı verilmiştir?
- 12- Son 5 yılda kaç çocuk hakkında adli kontrol kararı verilmiştir? Bu kararların tutuklama kararlarına oranı nedir? Verilen adli kontrol kararlarının süresi ve niteliği nedir?

- 13- İnfaz kurumlarında kaç çocuk/ergen psikoloğu ve çocuk gelişimcisi görev yapmaktadır? Her bir uzmana düşen mahpus çocuk sayısı kaçtır?
- 14- Son 5 yılda infaz kurumlarında yaşamını kaybeden çocukların sayısı kaçtır? İnfaz kurumlarında öldürülen, intihar eden, hastalık sonucu ölen, kaza ile ölen çocuk sayısı kaçtır? Bu ölümler ile ilgili yürütölen yargılamalarda alınan kararların türleri ve oranları nedir?
- 15- Son 5 yılda kaç infaz kurumu personeli hakkında disiplin ve ceza soruşturmaları başlatılmıştır? Yapılan yargılamalar sonucu alınan karar tür ve oranları nedir?
- 16- Son 5 yılda tekrar tutuklanarak ya da hapis cezası alarak ceza infaz kurumuna dönen çocuk sayısı kaçtır? Suçun tekrar oranı çocuklarda kaçtır?